

## KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srodę dnia 26 Sierpnia v. s. 1831 Roku.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 12 sierpnia.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JĘGOMOŚĆ NAY WYŻEY rozkazać raczył, ażeby się odbyło przeprowadzenie Ciała JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI PANA CESARZEWICZA i WIELKIEGO XIĄŻĘCIA KONSTANTEGO PAWŁOWICZA, do Soboru Petropawłowskiiego, podług n a y w y ż e y utwierdzonego Ceremoniału, od Moskiewskiej rogatki, dnia 14go terażniejszego sierpnia. Na skutek czego, wszystkie te Osoby, które są przeznaczone do żałobney processyi, mają się zebrać dnia tego zrana na godzinę 9tą: Duchowieństwo, i te, które idźć będą za truną, za rogatką w pierwszym murowanym domu skarbowym; a dalsze osoby: PP. Członkowie Rady Państwa, Senatorowie, Sekretarze Stanu, Urzędnicy wyznaczeni do niesienia Orderów, Herbu i Chorągwi, tudzież inne, które przodem idźć będą, nie dojeżdżając rogatki, na Obuchowskim Prospeckie, w domu kupca *Matwiejewa* pod N. 116.

Przy tém obwieszcza się, iż wszyscy, należący do Ceremonii, powinni idźć bez kapeluszków, ale w mundurach i zielonych pludrach, a ci, którzy będą w hotfortach, w zielonych pantalionach, również i wszyscy wojskowi, prócz frontowych.

— *Oto iest Ceremoniał pogrzebienia Ciała JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI PANA CESARZEWICZA i WIELKIEGO XIĄŻĘCIA KONSTANTEGO PAWŁOWICZA.*

Ciało JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI przywiezione będzie z *Witebska* do Sankt-Petersburga na wozie podróżnym pod baldachinem do bramy Moskiewskiej, gdzie Sankt-Petersburski Metropolita z całym Duchowieństwem odprawi zwykłe żałobne modlitwy.

Po skończeniu modlitw rozpocznie się iście następującym porządkiem:

1. Mistrz obrzędów konno, mając szarfę przez ramię z czarney i białey krepy.
2. Kompania Grenadyerów Szlacheckiego półku, niosąc broń po umarłym.
3. Staienny Oficer Dworu JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, konno, w mundurze i zupełney żałobie.
4. Nadworni lokaje JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI po dwóch w rządzie.
5. Nadworni Kamer-lokaje JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI po dwóch w rządzie.
6. Oficjanci JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI w żałobie po dwóch w rządzie.
7. Chorągiew CESARZEWICZA, niesiona przez Urzędnika Kancellaryi JEHO WYSOKOŚCI.
8. Koń wierzchowy JEHO WYSOKOŚCI w Jeneralskim czapraku, którego prowadzić będzie masztalierz.
9. Herb Rossyyski, niesiony przez Urzędnika Kancellaryi JEHO WYSOKOŚCI.
10. Maigtków zmarłego CESARZEWICZA JEHO MOŚCI Głowa, a za nim włoszanie po parze.
11. Wszyscy Urzędnicy, którzy służyli w Kancellaryi JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI.
12. Wojskowi Jenerałowie, którzy nie będą w szyku, w zupełnych mundurach, podług starszeństwa po dwóch w rządzie, mając żałobę na ręku i szpadzie.
13. Sekretarze Stanu JEHO CESARSKIEY MOŚCI, Senatorowie, Ministrowie i Członkowie Rady Państwa, wszyscy po trzech w rządzie, w mundurach z żałobą na ręku i szpadzie.
14. Jeden szwadron Leyb-Gwardyi konnego półku.
15. Zgraniczne ordery podług porządku.
16. Rossyyskie ordery podług porządku.

Osoby przy orderach i assystenci w mundurach z żałobą na ręku i szpadzie.

17. Kompania grenadyerska 2go Kadeckiego Korpusu, niosąc broń po umarłym.

18. Klasztorni biskupi śpiewacy, z nimi cała duchowna processya, msiąc w ręku zapalone świece, podług rozporządzenia Metropolity Nowgorodzkiego i Sankt-Petersburskiego. Za duchowną processyą Nadworni śpiewacy, Protodijakoni, Kapłani, niosący obrazy i Kapelan z obrazem.

19. Wóz żałobny, ciągniony sześcią końmi, u drągów czterech Adjutantów JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, a przy kutasach, którzy byli w Jeneralskich rangach Adjutantami przy CESARZEWICZU. Po obu stronach wozu Podoficerowie i niższych rang wojskowych, którzy w drodze podeymowali trunę.

20. Po obu stronach od Orderów do CESARSKIEY Familii idą Kadeci w jednym szeregu 1go Kadeckiego Korpusu Kompanii Grenadyerskiej.

21. Za wozem żałobnym idzie NAYJAŚNIEJSZY CESARZ z NASTĘPCĄ TRONU, za JEHO CESARSKĄ MOŚCIĄ, wszyscy Jenerał i Fligel-Adjutanci, oraz Osoby zostające w Orszaku JEHO CESARSKIEY MOŚCI i JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY TRONU.

22. Jego Królewska Wysokość Xiążę Alexander Wirtemberski i Xiążę Oldenburski.

23. Kompania Grenadyerów Pałacowych, mając broń po umarłym.

24. Wszyscy bliżsi służyący zmarłego CESARZEWICZA.

25. Kompania Grenadyerów Pawłowskiiego Kadeckiego Korpusu, za nią jeden Szwadron Leyb-Gwardyi Konnego Półku.

26. Ciało więzione będzie przez ulice, na których będą rozstawione wojska, według rozporządzenia Sztabu Gwardyi, do Alexandro-Newskiego Klasztoru, gdzie u bramy spotkane będzie przez tameczne Duchowieństwo i prowadzona aż do schodów cerkwi.

27. Truna wniesiona będzie do Cerkwi przez tychże podoficerów, którzy przybyli z Ciałem, przy pomocy byłych Adjutantów zmarłego CESARZEWICZA, i będzie postawione na przygotowanym w Cerkwi miejscu, które będzie obite amarantowym axamitem ze złotą gazą, a stopnie suknem ponsowém. Nad truną postawiony będzie baldachin. W tymże czasie Nayprzewielebnieyszy Metropolita z całym Duchowieństwem odprawi panichidę.

28. Przez cały czas do pochowania Ciała w Cerkwi, będą utrzymywali deżur przy niem osoby pfcii męskiej, 2giey klasy, 3ciey klasy i 4tey klasy po iedney, Dworu JEHO CESARSKIEY MOŚCI ieden Kamerher i ieden Kamerjunker.

29. Cerkiew okryta będzie cała czarném sukniem, po obu stronach znajdować się będą Rossyyskie herby, i stosowna liczba lichtarzów ze świecami.

30. Truna nakryta będzie od połowy Xiążęcym płaszczem ze złotogłowa, obłożonym gronostajami, którego ogon będzie rozpuszczony do podnoża katafalku. Orderowe znaki postawione będą po obu stronach według starszeństwa na taboretach z poduszkami.

31. Zewnątrz cerkwi postawiona będzie dla straży kompania ze sztandarem. We wszystkich drzwiach cerkwi, stać będą po dwóch tey kompanii szyldwachów.

32. Przy Ciele będą stali na straży 4 podoficerowie kompanii Grenadyerów Pałacowych, i sześciu Ober-oficerów Gwardyi, zmieniając się z Kadeckimi, po trzech z kaidey strony w zupełney żałobie.

33. Przez czas znajdowania się Ciała w Cerkwi do pogrzebu, będą dopuszczani ludzie wszelkiego stanu dla oddania pokłonu.

34. W oznaczony dzień do pogrzebu, podług uczynionych przez Departament Obrzędów, obwieszczeń zbiorą się do Cerkwi wszystkie znakomitsze Osoby obojczy płci na godzinę oznaczoną, w mundurach z żałobą na rękę i na szpady.

35. W tymże czasie także postawione będą wojska na wyznaczonych im miejscach, podług rozporządzenia Zwierzchności Sztabu Gwardyi, dla oddania Wojskowych honorów.

36. Kiedy skończy się śpiewanie, w tenże zdeymie się Ciało z katafalku i zaniesione będzie do mogiły przez tychże urzędników, którzy wnosili do Cerkwi.

37. Przy spuszczeniu truny do mogiły, za danym znakiem, wszystkie wojska, znajdujące się w szyku, strzelać będą ogniem batalnym.

38. Wojska w szyku będące i stojące przy cerkwi straże, w obu dniach powinny mieć żałobę, podług ustaw. (G.S.P.)

— Na y wyższe Ukazy do Rządzącego Senatu: (29 czerwca Podniesieni zostają do stopnia Asesora Kollegialnego, Radey honorowi, w liczbie innych: Główny Dozorca zakładów Kiiowskiego urzędu powszechny opieki, Bazyli Woronkow, Architekt gubernialny Kiiowski Jan Kedrin, Niezmienny członek Odeskiego kantoru kwarantanny Szymon Zapolski, i pomocnik Gubernialnego Poczmistrza Mohylewskiego Kozma Charkiewicz.

— Przez Na y wyższy Ukaz do Kapituły orderów, mianowany kawalerem orderu *s. Anny* 2 klasy. Dozorca magazynów Brzeskich 8ey klas. Dewel, w nagrodę szczególnego męstwa i waleczności, których podług zaświadczenia Jen.-Feldmarszałka Hr. Diebitscha-Zabalskańskiego, dał dowody w potyczkach przeciw powstańcom Polskim.

— Stosownie do Na y wyższego ukazu z d. 21 grudnia 1830 r. nałożone zostały areszta w gub. Wołyńskiej: 14 lipca, na 130 dusz Józefa, Augustyna i Henryka Cieszkowskich, zostające pod dozwojeniem matki ich Maryi Cieszkowskiej, z powodu znajdowania się ich wszystkich trzech w Królestwie Polskiem; na 98 dusz Apollina Eysymonta, będących pod zastawą u obywatela Gutowskiego, z powodu znajdowania się jego w témże Królestwie; oraz na 345 rub. sr., 100 dukatów i 22,500 złotych Xawerego Teycha na procencie u różnych obywateli, z tegoż powodu. (T.P.)

#### Ukazy Rządzącego Senatu.

1) D. 30 czerwca 1831 z 7go Departamentu, o powszechném opublikowaniu Zasiadających i Sekretarza Izby Cywilney Woroneżkiej za dopuszczoną zwłokę w sprawie obywateli Wojekowych.

2) D. 30 lipca 1831 z 1go Departamentu, o tém, na jakie miejsca mogą być przeznaczani odstawni ze służby wojskowej z przyczyny ran oficerowie, znajdujący się pod opieką Komitetu, ustanowionego dnia 18go sierpnia 1814 roku.

3) D. 31 lipca 1831 z 1go Departamentu, o prawidłach, względem wynagrodzenia Finlandczyków, zaciągających się za Rossyjskich mieszkańców na rekrutów, pieniądźmi, które się im należą podług umowy z ich panami.

4) D. 5 sierpnia 1831 z 1go Departamentu, względem postanowienia nowych prawideł w dawaniu na kredyt soli.

5) D. 4 sierpnia 1831 z 4go Departamentu, o ustanowieniu opieki nad majątkiem i nieletnią córką zmarłego Wielkiego Mistrza Obrzędów Hrabia Stanisława Potockiego. Opiekunami są: 1) Jenerał-Adjutant Hrabia Woroncow, 2) Łowczy Hrabia Branicki, 3ci) Jarostaw Hrabia Potocki.

6) Dnia 5 sierpnia 1831, z 1go Departamentu, o dozwoleńiu wszystkich w powszechności stanów skarbowey wiedzy nieżonatym ludziom, mającym nie mniej, jak siedmnaście lat, z własnego życzenia, iść na rekrutów za swoją rodzinę. (G.S.)

#### SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 9 sierpnia.

Xiążę Oranii, głównodowodzący armią, do-

nosi Królowi pod dniem 5 sierpnia, z główney swojej kwatery w *Gheel*, że armia uczyniła bardzo ważne poruszenie pod względem woennym; druga dywizya zajęła *Diest* i okolice; pierwsza *Gheel* i *Casterle*; trzecia zaś *Beerlingen* i okolice.

— Dodatek nadzwyczajny do gazety wychodzący w Hadze zawiera co następuje: „Oficer morski przybył dnia 8 zrana do *Hagi*, przywiózł następujące wiadomości z *Antwerpu*: kapitan floty *Koopman*, dowódca naszej eskadry na *Skaldzie*, wystąpił uzbrojone dwa statki parowe i dwie szalupy kanonierskie, rozkazawszy im płynąć w górę po *Skaldzie* do *Rupelmonde*, i niszczyć wszystkie fortyfikacye, perobione na brzegach dla grożenia naszej flocie. Przedsięwzięcie to zostało uwiecznione naysymyślniejszym skutkiem. Wszystkie fortyfikacye zostały zniszczone, cztery zaś statki kupieckie belgickie zabrano i zaprowadzono do *Rupelmonde*. W tymże czasie jenerał *Chassé*, wyszedł z cytadeli z 800 ochotnikami: opanowali oni roboty rozpoczęte w celu atakowania cytadeli, zniszczyli je, i zagwoździli 17 dział i 3 mździerze. Wojska nasze ożywione są najlepszym duchem, a marynarze z dumą przypominają sobie, że pierwsze ich działania wojenne zasłużyły w rocznicę dawney bitwy przy *Doggersbank*.

— Kroki nieprzyjacielskie z naszej strony zostały zawieszono. Oficer, który wiezie takowy rozkaz królewski, wyjechał dziś do Xięcia *Oranii*. Obie izby Stanów Jeneralnych złożyły Królowi nayspokorniejszy adress, z oświadczeniem wdzięczności narodu, że J. K. Mość postanowił popierać negocyacye przez użycie działań wojennych.

— Dnia 13 —

Minister spraw zagranicznych zakomunikował wczora drugiej izbie stanów jeneralnych list, pisany od konferencyi londyńskiej z d. 5 t. m. która wstawia się za *Antwerpią*; i prosi Króla o wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich, i o wyprowadzenie wojsk swoich z Belgium, oraz donosi, że również upomniata Belgów, ażeby zawiesili działania wojenne. Minister odpowiedział na ten list dnia 8, że Król nie może żądać zniszczenia *Antwerpii*, i że wyszycie z cytadeli nie miało innego celu, tylko ten, aby zagwoździć kilka armat; że wreszcie, zawarcie ostatecznego traktatu, które J. K. Mość spodziewa się że wkrótce nastąpi, położy koniec działaniom wojennym. Nadto minister oznajmił izbie, że, ponieważ Belgowie wzbraniłi się zawierać układów w Londynie, względem ostatecznego traktatu, dopóki Król hollenderski nie przyymie 18 artykułów, konferencya przeto kazała znowu nalegać w *Bruxelli*, ażeby wysłano pełnomocników, dodając, że od tego źródła zależy nawet byt polityczny Belgium. Tymczasem, sprawujący interessa francuzkie w Hadze, zakomunikował dnia 8, list hrabiego *Sebastiani*, uwiadamiający, że Francya zgadza się na danie Belgium potrzebney pomocy, dla odparcia wojska hollenderskiego, i że to ostatnie, jeżeli nie zostanie natychmiast wyprowadzone, przymuszone będzie bić się z armią francuzką; otrzymano też wiadomość, że konferencya londyńska oświadcza na to swą zgodę, i że na skutek umowy, względem pobytu wojsk francuzkich w Belgium, nie mogą one wejść do kraju hollenderskiego. Minister odpowiedział na ten list, że Król zawsze nieporozumienia swoje z Belgium, za sprawę domową, nieobchodzącą Europy, a która nie powinna nigdy wciągać do wojny powszechny; lecz gdy armia francuzka weydzie do Belgium; J. K. Mość, przejęty chęcią zachowania dobrego porozumienia z wielkimi mocarstwami, rozkaże wojskom swoim, cofnąć się przed tą armią do kraju hollenderskiego.

— Wojska nasze odniosły stanowcze zwycięstwo nad korpusem jenerała belgickiego *Daine*; żadenby nie uszedł, gdyby druga dywizya, przybyła trochę wcześniej na pole bitwy, lub gdyby nieprzyjaciel nie uciekł z taką szybkością. Przeszło 300 jeńców, 8 dział, znaczna ilość skrzynek prochowych, oboz i t. d. dostały się w ręce nasze. — *Tongres* *St-Tron* i kilka innych miejsc zostało zajętych przez wojska nasze. Dnia 9 wieczorem, głó-

wna kwatery Xięcia Oranii była w *Hasselt*; główna kwatery drugiej dywizji była w *St. Tron*; trzeciej zaś była w *Hasselt*. Jenerał *van Geen* stał w *biwakach* z pierwszą brygadą swej dywizji między *Diest* i *Kuringen*; druga brygada pod rozkazami jenerała *Favauge* była w *Diest*, jenerał zaś *Cort-Heiligers* z rezerwą w *Sonhoven*. (J.d.S.P.)

*Bruxella* dnia 8 sierpnia.

Dnia 7 otrzymaliśmy wiadomość, że marszałek *Gérard* miał rozkaz nie wchodzić do kraju belgickiego, i że założył główną swą kwatery w *Mauveuge*. — *St. Tron* i *Tongres* są we władaniu Holendrów.

— Nowy Monarcha przybył dnia 7 rano do *Lowanium*. Jenerał *van Halen* udał się na wezwanie jego, do głównej kwatery dla ofiarowania mu swych usług.

— Wojska nasze należące do armii *Skaldy* oddały *Holendrów* za *Turnhout* i *Capelle*; wojska zaś armii *Flandryjskiej*, wzmocnione przez gwardye obywatelskie wyгнаły nieprzyjaciela z naszych granic, które przebyły niedaleko *Maldeghem*. *Kuryer* przyniósł wiadomość o odebraniu *Capitandamu* przez Belgów. *Holendrowie* zmuszeni też zostali do ustąpienia z *Verlaet* i *Waterlic*.

— Jenerał *Goblet* obemył dowództwo nad inżyneryą, *Półkownik Lienz* nad artylleryą, a *P. Bassompierre* sprawuje urząd ienerał-intendenta armii.

— Głównodowodzący gwardyami obywatelskimi wyjechał dnia 5 ze swoim sztabem do wojska. Jenerał *Coekelberg* obemył dowództwo nad ruchomą gwardyą obywatelską.

— *P. K. Brouckere* przybył dnia 5 zrana do *Bruxelli*; zwołał on radę ministrów, a potem wydał rozmaite rozkazy względem uzbrojenia i wysłania wojska i gwardy obywatelskich. O piątej, popołudniu, *P. Brouckere*, w towarzystwie *P. Praet* wyjechał do głównej kwatery.

— Minister spraw wewnętrznych wydał do gubernatorów prowincy okólniki, przy których posyła im proklamacye nowego Monarchy i zaleca, ażeby wezwali i uzbroili pierwszy zaciąg Gwardyi narodowej i ochotników innych zaciągów; żąda także od nich raportu o liczbie kompany przygotowanych do wystąpienia.

— *Burmistrz antwerpski* wydał dnia 6 proklamacyą, przez którą uwiadamia, iż mieszkańcy *Antwerpii* i ich własność oddane są pod obronę *Francyi*, *Anglii* i całej *Europy*, przeciwko wszelkiemu napadowi ze strony *cytadelli* i *floty holenderskiej*. Jenerał *Tabor*, komendant miasta i prowincyi *Antwerpskiej*, oznajmił tegoż dnia, że zawarte zostało zawieszenie broni między *cytadellą*, *wojskiem* i *flotą holenderską* z jednej, a *armią belgicką* z drugiej strony, aż do otrzymania dalszych rozkazów, które spodziewane są od ienerała *Chassé*.

— 13 sierpnia. —

*Holendrowie* przypuszczali kilkakrotnie fałszywy atak przeciwko głównej kwatery Monarchy naszego w *Aerschot*; powiadają, że kon pod nim został zabity. Główna kwatery najszybciej cofnęła się z *Aerschot* do *Lowanium* i była spodziewaną w *Bruxelli*. Nawiększa niespokojność panuje w tutejszej stolicy.

— *Gazeta Kuryer*, z dnia 11, donosi, iż przodowe oddziały kolumny wojska francuzkiego przybyły do okolic *Bruxelli*. Wojska francuzkie, które weszły dnia 9 do *Mons*, składają się z 7,000 piechoty i 1,300 jazdy. Kolumna, która przybyła przez *Givet* do *Namur*, ciągnie do *Leodyum*. Trzecia kolumna przybyła z *Lille* do *Tournay*, weydzie do *Flandryi*. *Monitor Belgicki* donosi, iż ienerał *Gaethals* obemył dowództwo nad oddziałem ienerała *Daine*. Jenerał *Belliard* wyjechał dnia 10 o pierwszej do *Mons*, gdzie ma naradzić się z marszałkiem *Gérardem*. *Xiężęta Orleański* i *Némours* dziś mają przybyć do *Bruxelli*; mieszkać będą w pałacu *Xięcia Aremberg*. Marszałek *Gérard* stanął w pałacu *Reienta*.

— *Monitor belgicki* donosi, że ienerałowi margrabiemu *Chasteler*, mianowanemu wielkim koniużym, polecono udać się do *Mons*, dla przyjęcia *Xiężęta Orleańskiego* i *Némours*; *P. Józef Hooghvorst*

i *hrabia Merode* zostali mianowani komissarzami przy *Xiężętach*.

— *Półki liniowe* 11sty i 12ty weszły do *Hal*, mając na swém czele obu *Xiężęt*. Piszą, że mieszkańcy zgoła nie użalają się na postępowanie wojska francuzkiego. Składały one lewe skrzydło, którego główna kwatery przeniesioną została przez marszałka *Gérarda* do *Nivelles*; prawe skrzydło idzie przez *Namur* wzdłuż *Mozy*. Dnia 10 weszło do *Namur* 5,000 *Francuzów*, a nszajutrz przybyło jeszcze kilka *półków*. W nocy z dnia 11, znaczny korpus francuzki, idący drogą, prowadzącą z *Hal*, zbliżył się pod *Bruxellę*. Marszałek *Gerard*, na którego z polecenia ienerała *Chasteler* czekano tu dnia 10, z obiadem, iadł tego dnia obiad, z ienerałami *Chasteler* i *Belliard* w *Mons*, skąd udał się dnia 11 do swej głównej kwatery w *Nivelles*.

— Wczora zrana uderzono na trwogę w *Bruxelli*: pokazali się bowiem *Holendrzy*, iak mówiono w *Tervueren*. Poczęto gotować się do obrony. *List z Korbeck-Dyle*, pisany pod dniem 11 donosi, że *Holendrowie* weszli tam o 7mey wieczorem; leży ono o dwie godziny drogi od *Tervueren*; znalazłszy zaś most na rzece *Dyle* zdjęty, cofnęli się nazad.

— *Donoszą z Lowanium*, że dnia 11 była utarczka pod *Tirlemont*. w której, minister wojny ienerał *Hane*, został lekko raniony kulą w nogę.

— Dowiedzieliśmy się, że armia *hollenderska* otrzymała rozkaz ustępować przed wojskami francuzkimi, które *Król Wilhelm* uważa za działające w imieniu konferencyi *Londyńskiej*.

— *Gazeta prowincjonalna*, wychodząca w *Leodyum*, donosi, że *Monarcha* nasz powierzył główne dowództwo nad *środkiem* wojska *P. K. Brouckere*, i że ten przeniesie zapewne główną swą kwatery do *Lowanium*.

— *Minister angielski* przy naszym dworze *sir R. Adair*, przybył dnia 9 do *Bruxelli*, i natychmiast wyjechał do głównej kwatery.

— *Flota angielska* pokazała się dnia 8 wieczorem przed *Ostendą*, w tej chwili powinna być w *Flessyndze*. (J.d.S.P.)

#### ANGLIA.

*Londyn* dnia 8 sierpnia.

*Papiery publiczne*. *Konsolidy* 80½. — *Rosyjskie* 91 — *Hiszpańskie* 13½. — *Portugalskie* 49½. — *Brezylijskie* 49.

— *J. K. M.* miał dnia 3 liczne pokoje w pałacu *St. James*, i z tego powodu udzielił szanownemu *Robertowi Adair* znaki wojskowego orderu *żaziennego*.

— Na posiedzeniu dnia 3, izba niższa przyjęła propozycyą, powiększenia 10,000 *f. s.* summy, wyznaczony dla *Xiężney Kent*, która tym sposobem podniesioną została do 22,000 *f. s.*; z nich 16,000 przeznaczony są na utrzymanie i edukacyą *Xiężniczki Wiktoryi*. — *Wniosek P. Hunta*, aby takową summę powiększyć tylko o 5,000 *f. s.*, został jednogomyślnie odrzucony.

— *Don Pedro* z małżonką swoją, córką *Donny Mary*, i licznym orszakiem przybył do *Londynu*. *Donna Marya* przyjęta była w *Portsmouth*, z honorami, należącemi się dostojności królewskiej; za zbliżeniem się statku parowego *marynarki królewskiej*, *Bytuskawica*, który oddany był pod rozporządzenie *Najjaśniejszych* *Podróżnych*, okręty stojące na kotwicy w *Spithead*, powitały go wystrzałami działowemi, 21 razy, z *bateryi warowni*, obwieścili przybycie *Najjaśniejszej Xiężniczki*; admirał portu, *sir T. Foley*, ze swoją żoną, przybył na iey spotkanie przy wyspiciu na ląd, gdzie czekała na nią straż honorowa artylleryi morskiej z muzyką korpusu; głównodowodzący, *sir C. Campbell*, przybył także na iey powitanie; *Xiężniczka* z *Najjaśniejszymi* *Rodzicami* swymi, udała się do pałacu *Jerzego*, gdzie była postawiona druga straż honorowa i muzyka *60tego* *półku*: wojska uszykowane w linią, za iey przybyciem oddały honory wojskowe, a potem prowadzone przez *sir C. Campbell*, w towarzystwie iego sztabu, przeciągały przed pałacem z rozwiniętymi chorągwiąmi, mając na swém czele

muzykę. Gdy wojsko odezło, znakomitsza z miasta i okolic osoby przybyły złożyć swój hołd *Donnie Maryi*, która nadzwyczaj urosła od czasu ostatniej swej podróży do Anglii; młoda ta Xiężniczka, która zaledwo ma lat trzynaście, wygląda już jakby miała osmnaście. — Podobno, że *Don Pedro* ma zamiar zabawić przez czas nieia-ki w Anglii.

— Gazeta *Globe and Traveller* utrzymuje, że dnia 4 dano rozkaz admirałowi *Codringtonowi* uda-nia się jak najszybciej ze swoją eskadrą ku brze-gom Hollandyi, gdzie nie podejmując żadnych działań nieprzyjacielskich, ma być gotową do ich rozpoczęcia.

— Powiada się, iż w Londynie otrzymano wiado-mość, że miasto *Pekin*, stolica Cesarza chińskiego, prawie zupełnie zostało zniszczone przez trzęsie-nie ziemi. (J.d.S.P.)

— Dnia 12 sierpnia —

*Papiery publiczne.* Konsolidy 8½.

— Gazeta dworska donosi, że *P. van de Weyer* złożył dnia 5 t. m. Królowi na prywatnym posłu-chaniu swoje listy wierzytelne. (J.d.S.P.)

## FRANCYA.

*Paryż d. 8 sierpnia.*

Wybor członków komisji z izby deputowa-nych do ułożenia adresu odpowiedzi na mowę z tronu, skłonił dosyć znaczną większość na stronę ministerjum. Trzech tylko członków ze strony opozycyjnej, *PP. Bernard (de Rennes), Dupont (de l'Eure)* i *Tracy* zostali mianowani; sześciu in-nych członków komisji są *PP. Dupin, Etienne* (któremu, jak powiada się, poruczono ułożenie projektu do adresu), *Vatisménil, Berenger, Schonen* i *Martin (du Nord)*, oraz prezydent izby, któ-ry z prawa jest członkiem komisji; ministerjum liczy więc w niej większość siedmiu głosów.

— Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 4, *P. Salverte* złożył na biurze prezydenta następny projekt, dotyczący izby parów: „Izbę Parów zastą-pi Senat. Członkowie Senatu są dożywotni. Liczba ich wyrównywa połowie liczby członków izby wyborowej; ¼ części jego będą mianowane przez kollegia wyborcze, trzecia część przez Króla, może on zostawić niezapełnioną część miejsc, zależą-cych od jego nominacji.

— Czytamy w *Gazecie Nowa Francya*: „*Des-pesz* telegraficzny wysłany zrana dnia 5 do *Bruxelli*, dał rozkaz generałowi *Belliard*, uwiadomić natychmiast generała *Chassé*, komendanta cy-tadeli Antwerpskiej, że Król Francuzów przy-ymuje pod swoją protekcją wszystkie własności publiczne i prywatne miasta, i że tym sposobem będzie on odpowiedzialnym za wszystkie szkody, któreby mógł tam popełnić.

— Xiążę *Joinville*, przybywszy dnia 17 lipca wieczorem przed *Algier*; mógł wysiąść tam do-piero dnia 19; walczone wówczas jeszcze, lecz ie-nerał *Berthezene*, widząc, iż obecność jego nie potrzebną już jest na teatrze działania, udał się na spotkanie młodego Xięcia. Od godziny iedenastey do pierwszej, zwiedził on całą wyższą część miasta, obejrzał marynarkę i baterje, które sta-wią jeszcze straszliwy widok. *J. K. W.* iadł o-biad z generałem *Berthezene* i znacniejszymi o-sobami osady, na noc zaś powrócił na fregatę. Nazajutrz, wojska były zebrane na piaszczyźnie odległej na milę od miasta; generał *Berthezene*, kazał im przeciągać przed Xięciem, który wy-chwalał ich wspaniałą postawę. Nadewszystko ie-den szwadron kawaleryi ściągnął jego uwagę, o-rz bataliony paryżkie, które stały się wzorem wojska. Po tej paradzie *J. K. W.* oglądał budują-ce się koszary i fortecę *Babazoun*, a potem po-wrócił na okręt. Fregata, odeszła której sprzy-iał wiatr łagodny, natychmiast wypłynęła do *Mahon*.

— List prywatny pisany z *Mahon* pod dniem 26 lipca, donosi, że Xiążę *Joinville* tam przybył, że stan zdrowia miasta, jest zupełnie zaspakaia-jący, i że ze wszystkich okrętów przybyłych z wysp Filipińskich, które tam odbywają kwara-ntanę, na żadnym nie było ani jednego chorego.

— Piszą z *Talonu* pod dniem 5 lipca; że za-winęła tu dniem przedtem galiota *Dafnis* pływ-ająca z *Mahon*, gdzie zastawiła fregatę *Artemi-zyą*. Rozmaite biegały pogłoski o atakowaniu *Al-gieru* przez Kabylów. Śmiałość *Baduinów* każe się domyślać, że ci, którzy przedsiębrali napad, byli tylko przodowemi strażami daleko większej liczby wojska, którym dowodzi, jak mniemają, syn cesarza Marokańskiego. Pogłoska, jakoby *Arabo-wie* porozumiewali się z samym *Algierem*, nie była bez zasady. Liczne uwięzienia, które zaszły dnia 18 lipca, między Maurami i Żydami, pręd-kie dwóch z pomiędzy nich ukaranie, uzbrojenie szalup kanonierskich i wielkich szalup w przy-stani, z rozkazem, aby były gotowe do wyyscia za pierwszym znakiem, wszystko to dowodzi, że po-trzeba ostrożności i surowości. Bryg *Grenadyr* przybyły do *Algieru* z *Bony*, przyniósł wiado-mość, że to miasto było oblężone przez Kabylów, i że garnizon miał tylko na dwanaście dni żyw-ności.

— Wojska pod rozkazami generała *Bonnet*, w departamentach zachodnich, zostaną podzielone na dwie dywizye, i będą nosiły nazwisko korpusu ob-serwacyjnego *Loary*.

— Piszą z *Neapolu*, pod dniem 18 lipca: „Xię-żna *Berry* zajmować będzie, w czasie swego po-bytu w Królestwie Obojga Sycylii, piękny pałac *Favorita*, nie daleko *Portici*. Przyzwyczajona do kąpeli morskich, które brała corocznie w *Dieppe*, Xiężna przez część miesiąca sierpnia mieszkać będzie w pałacu królewskim *Qui-si-sana*, skąd łatwo będzie mogła brać kąpiele w odno-dze *Neapolitańskiej*.

— Dnia 11 —

Izba parów na posiedzeniu wczorajszym przy-jęła adres do Króla większością 73 głosów prze-ciwno jednemu; dziś adres ten został podany *J. K. Mości* przez wielką deputacyą izby. — Pro-jekt adresu do Króla został dnia 8 złożony izbie deputowanych; dyskusya rozpoczęła się wczora, i ma jeszcze dziś być ukończoną.

— Na żądanie ministra wojny, minister skar-bu oddał pod jego rozporządzenie 1,200,000 na ko-szta kampanii, którą rozpoczyna nasze wojsko.

— Minister marynarki, przesłał do prefektów morskich, gubernatorów osad, dowodzących okrę-tami wojennymi i t. d., okolic, w którym donosi im, że Król, dla uniknienia wszelkimi sposobami nieszczęść, które spowodza wojna, rozkazał, ażeby żadnych działań nieprzyjacielskich nie rozpoczynano przeciwko Holendrom, tém bardziej, gdy takowych oni nie przedsięwzją; w osta-tnim bowiem tylko razie, można użyć siły od-pornej.

— Były dey Algierski przybył z *Liworny* do *Paryża*, i wysiadł w hotelu Londyńskim na placu *Vendôme*. (J.d.S.P.)

## Ogłoszenia.

1 Wileńska Izba Skarbowa niniejszém o-głasza, iż z rozporządzenia Pana Ministra Fi-nansow pod 17 iunii teraźniejszego roku za N. 45, na podstawie NAYWYŻSZEGO JEGO CESARSKIEY MOSCI Rozkazu dnia 2go te-goż czerwca, będzie przedawana znaydnia: ca się w Powiatowych Podskarbstwach Wi-leńskiej Gubernii miedziana moneta starego stę-pla; dla czego oznaczone są terminy tegoż 1851 roku dnia 5 i 9 miesiąca grudnia. Zaczem ży-czący kupić pomienioną monetę zechcą przybyć do tej Izby.

Gubernialny Kontroler Kasprzycki.  
Sekretarz Strokowski.

Pomocnik Stołu Marcin Buczyński. (444)

## Объявление.

1 Во исполнениі предложенія Господина По-лицеймейстера Подполковника Корпуса Жан-дармовъ и Кавалера, по Указу Виленскаго Гу-

DODATEK

Wilno dnia 26 Sierpnia r. s. 1831 roku.

бернскаго Правленія послѣдовавшего, Виленская Городская Полиція симъ объявляетъ, что 31го числа сего августа будутъ продаваться всѣ описанныя въ лавкѣ Помѣщика Троцкаго Повѣта Огинскаго шовари; а по тому желающія купить оныя, благоволятъ явиться въ лавку помянутаго Огинскаго въ домъ егожъ на Оспробрамской улицѣ состоящемъ. Августа 26 дня 1831 года.

Приславъ А. Макаревичъ.  
Писмоводитель Сухощкій.

*O g ł o s z e n i e.*

1 Od Policyi Gubernskiego Miasta Wilna: z polecenia wyższej Zwierzchności, towary obywatela Gabryela Ogińskiego, składające się z różnych perkali; będą wyprzedawać się z publicznego targu w Ratuszu w sklepiku na dole położenie mającym; jakowa sprzedaż zacznie się od 31 dnia t. r. mca i trwać będzie do iey ukończenia; zaś tam życzący uczestniczyć, raczą jawić się od nadmienionej daty każdego dnia od godziny 4tej ranney do 12tey południa, i po południu od godziny 3ciej do 6tey wieczora. Wilno roku 1831 mca augusta 23 dnia.

Inspektor A. Makarewicz.  
Pismowódca Suchocki. (446)

*W e z w a n i e.*

1 Po przedstawieniu Rządowi Gubernsk. Wileń. względem wezwania stron w Sądzie Ziemi Oszmiań. sprawy mających lub ich plenipotentów dla asystencyi, przywołaniu tychże spraw przez tenże Sąd uczynioném, a następnie po Ukazie tegoż Rządu, ażeby to wezwanie spełnione było przez pośrednictwo Kuryera Litewskiego. Sąd niniejszy znajdując, że wiele Adwokatów subsell. Oszmiań. z powodu wynikłego w M. Oszmianie zamieszania nbyło, i przeto wołanie zaległych spraw bez przedowej awizacyi, mogłoby przynieść stronom iaki uszczerbek; wzywa wszystkie interesowane strony, ażeby same osobiście, lub przez umocowanych swoich plenipotentów, najdalej do dnia 1 Sbra roku idącego w tym Sądzie jawiły się dla asystowania sprawom, które z uprzednich kadencyi zalegają, a które nieodmiennie z daty powyżey zakreśloney wołanemi będą. Datt 1831 roku augusta 21 dnia.

Antoni Rewkowski Sędzia Ziemi Ptu Oszmiań.  
Ignacy Januszewicz Sędzia.  
Ignacy Zakrzewski Pisarz Ziemi Ptu Oszmiań. (438)

*D o D z i e r ż a w y.*

1 Izba Skarbowa Grodzieńska objawia, że na oddanie w dzierżawę Grodzieńskiej Gubernii i miastach Nowogródka i Przewanie gosowych i konsumpcyjnych poborów po 1835 rok odhywać się będą targi 12go i debicie targow 15go dnia następującego października miesiąca; życzący zaś wziąć w dzierżawę takowe pobory, zechcą jawić się do Izby Skarbowey z dostatecznymi ewikcyami odpowiedniemi trzeciej części roczney dzierżawney summy. Instrukarze, podług których pobor wzmieniony w tych miastach egzystuje i kondycye kontraktu, widzieć i czytać można w każdym czasie w Kancellaryi Izby Skarbowey.

Radca Wincenty Stoczyński.  
(437) Sekretarz Wydziału J. Lisiński.

1 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iżby prawni sukcesorowia, kredytorowie, i pretensorowie zmarłego szlachcica

Józefa Ignacego syna Woyniewicza który służył w kancellaryi Białostockiego Sądu 2go Departamentu, przybywali z pewnemi dowodami do Rzeczyckiego Powiatowego Ziemińskiego Sądu, dla odebrania pozostałego po nim spadku.

Sekretarz Arcimowicz.  
Stoła naczałnik Hulakin. (442)

*P o d r a d.*

1 Od Mińskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się: iż w niej na oddanie w podrad dostawy na cały 1832 rok, zaczynając od 1 stycznia, dla zostających pod zawiadowaniem Izby szpitalu i lazaretu (w których się mieści chorych od 30 do 40, a ubogich do 50 ludzi), w mieście Mińsku znajdujących się, wszelkich szpitalnych zapasow i materyałow, iako to: maki żytniey, pszenicznej i owsianej, krup owsianych, gryczanych, ięczmiennych, drożdży piwnych, mięsa wołowego, soli, kapusty kwaszonej, burakow kwaszonych, zieleniny świeżey, miodu patoki, siodu ięczmiennego, mięty ogrodowej, masła krowiego, olein konopnego, oliwy, świec, słomy, wienikow i mioteł, trun drewnianych, płótna podkładkowego i włóściańskiego, nici, tabaki, wódki, octu reńskiego i prostego, żurawin, cukru, sadła wieprzowego, papieru, atramentu, i innych szpitalnych zapasow i materyałow, iakie tylko na rozchod w tych zakładach używają się, tudzież szpitalnego odzienia i bielizny dla pomienionych zakładow i dla powiatowych szpitalow, ile w ciągu roku zapotrzebowanych będzie, naznaczony targ 27, a przetarg 30 dnia następującego miesiąca października, terażniejszego 1831 roku, że do Mińskiego szpitalu i lazaretu naznacza się w rozchod na wszystkie zapasy, materyały i drwa do 10,000 rubli assygnatami, że dostawa takowa oddaną będzie w iedną rękę lub z rozdzieleniem, iak podradczycy wygodniey dla siebie przyjąć zechcą, że ewikcyja potrzebowana jest do trzeciej części podradowej summy, i że podradczycy w przyjęciu dostawowanych, stosownie do kondycyy i kontraktu i wydawaniu należnych im pieniędzy, żadnego nienapotkają zamitżenia; zaś zechcą życzący przybydź na wyżej wyrażone terminy do Mińskiej Izby Powszechney Opieki z prawnemi ewikcyami, w której przy targu i przetargu objawione będą przybyłym kondycye i rachunkowa wszystkich rekwizytow wiadomość. (441)

*L i c y t a c y a.*

1 Na oddanie w arendę na lat sześć młynu Mieyskiego po Biskupiego w Wilnie na Zarczcu zbudowanego, odbywać się będzie w Izbie Rady Mieyskiej Wileńskiej na Ratuszu licytacya w terminach dnia 5, 8, 12, i przetarg dnia 15 przyszłego miesiąca oktobra; o czym taż Rada zawiadamiając publiczność uprasza życzących arendować młyn pomieniony, aby raczyli stawać do licytacyi i przetargu zabezpieczając przyjąć się mające do wypełnienia warunku dostateczną ewikcyą. Dat dnia 24 augusta 1831 roku.

Onufry Nowacki P. R. M. W.  
(445) Pismowódca Marcin Pozlewicz.

1 Eleonora z Maryańskich Hermanowa w mieście Wilnie Instytutorka pensyi publiczney płci żeńskiej, mieszkająca

przy kościele Ewangelickim na ulicy Niemieckiej, ma honor uwiadomić Rodziców, których córki zeszłego roku zaszczycały pensyon wyżej wyrażoney, iako też i tych którzy i teraz one umieścić sobie życzą, że lekcyce zwyczajnym porządkiem od dnia 1 września rozpoczynają się. (439)

Вре́мѣнный Полицейскеръ Подполковникъ Рупковски.

1 W dniu 18 bieżącego miesiąca augusta. Niżej podpisany idąc ulicą przypadkowie zgu-

biłem dokument obligacyyny w dacie 1829go ozerwca 17 dnia wydany mnie na czer. zł. 170 przez W. Antoniego Smorzewskiego, i dla tego wraz nazajutrz zaniostem oświadczenie przed Aktami Sądu Grodzkiego Wileńskiego. Dopiero zaś aby nikt nie mógł korzystać z onego, i że moiey należności na Smorzewskim dochodzić będą, przez niniejsze ogłoszenie zapowiadam. Ktoby zaś pomieniony dokument znalazł i odniósł mnie do domu XX. Trynitarzow na przeciw Placu położonego przyzwoitą odbierze nagrodę. Szłoma Boruchowicz Likerman.

Вре́мѣнный Полицейскеръ Подполковникъ Рупковски. (447)

Rada Miasta Wilna uwiadomiła Redakcyą, d. 25 t. m. N. 2359, że tuteysi wexlarze od 22go augusta po dzień 1szy septembra kurs monet następných pokazali takowy: za dukat nowy wexlarze dają rub. iedenastoście kopieiek dwadzieścia pięć, a sami przedają po rub. iedenastoście kop. pięćdziesiąt; za dukat stary dają rub. dziesięć kop. dziewięćdziesiąt pięć, a sami przedają po rub. iedenastoście kop. pięćdziesiąt; za imperyał dają rub. trzydzieście dziewięć, a sami przedają po rub. trzydzieści dziewięć kop. pięćdziesiąt; za pół imperyał dają rub. dziewięćnaście kop. pięćdziesiąt, a sami przedają po rubli dziewięćnaście kop. siedmdziesiąt pięć; za rubel srebrny oatkowy dają rub. trzy kop. siedmdziesiąt pięć, a sami przedają po rub. trzy kop. ośmdziesiąt i za rubel srebrny drobny monetą dają po rubli trzy kopieiek dziewięćdziesiąt assygnacyami, i razem przyłączyła następną

Wiadomość o produktach żywności na targach sprzedawanych, i o taxie, po jakiej należy sprzedawać w Wilnie niżej wyrażoną żywność, w Radzie Miasta Wilna sporządzona.				Taxa wedle jakiej należy sprzedawać w rozdrobzoną żywność w Wilnie od d. 23 mca augusta 1831 roku po dzień 30 tegoż mca.				Waga	Miara	nasrebro.	
								Funt.	Foty	Ruble.	Kopiey.
<b>Wyjaśnienie za jaką cenę w Wilnie na targach w przeszłym tygodniu sprzedawaty się wszelkie produkty i wiktuały hurtem.</b>				w Nie-dzielię.	Wto-rek.	Pią-tek.					
				Srebrn.							
				ruble.	kop.	ruble.	kop.	ruble.	kop.	ruble.	kopiey.
<i>Beczka miary rossyjskiej.</i>											
Żyta ozimego	{ Suchego										
	{ Surowego										
Pszenicy	{ Ozimy										
	{ Jarey										
Jęczmienia											
Owsa											
Gryki											
Grochu											
Bobu											
Siemienia	{ Lnianego										
	{ Konopnego										
	{ Jęczmiennych										
Krup	{ Owsianych										
	{ Gryczanych										
<i>Pud Rossyjski mający funtow Ross. 40.</i>											
Łoju wołowego i baranego	{ Surowego.										
	{ Topionego.										
Mięsa pud											
Miodu przasnego tłuczonego z woskiem											
Wosku topionego niebielonego											
Swiec	{ Woskowych										
	{ żółtych										
	{ bi. przywoz.										
	{ Łojuowych										
	{ tu robionych										
Włókna towarne	{ Lnu										
	{ Pienki										
Siana	{ Murożnego										
	{ Błotnego										
Słomy	{ wiązaney pud										
	{ tartey wóz iednokonnay										
Faska 6 garców masła dobre											
Soli kuchenney pud											
<i>Beczka miary ross.</i>											
Piwa pospolitego	{ Lekkiego										
	{ Dubeltowego										
Płastwa domowego żywego karmnego po parze	{ Indykow										
	{ Kur										
	{ Gęsi										
	{ Kaczek										
Płastwa dzikiego bi- tego po parze	{ Gluszców										
	{ Cietrzewi										
	{ Jarząbków										
Wódki wiadro											

F. Boljner R. M. W.

Observacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Stan powietrza.
	d. 24 godz. 2 1/2 wiecz.	27 cal. 11 lin. 3 lin.	+ 10 stopni.	Póln.-Zach.	Pochmurno.
	d. 25 — — —	27 — 11 — 4 —	+ 11 — —	Póln.Zach.	Chmury.
	d. 26 godz. 5 1/2 rano.	27 — 11 — 6 —	+ 2 — —	Wschodni.	Pogoda.